

Seija Lehtonen

Eläkemenoennuste vuodelle 2006

Eläketurvakeskuksen katsauksia
2006:4

Eläketurvakeskus • Pensionskyddscentralen

KATSAUKSIA

Seija Lehtonen

Eläkemenoennuste vuodelle 2006

Elokuussa 2006

Eläketurvakeskuksen katsauksia
2006:4

Eläketurvakeskus • Pensionskyddscentralen

KATSAUKSIA

Eläketurvakeskus

00065 ELÄKETURVAKESKUS

Puhelin 010 7511 • Faksi (09) 148 1172

Pensionsskyddscentralen

00065 PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Tfn 010 7511 • Fax (09) 148 1172

Finnish Centre for Pensions

FI-00065 Eläketurvakeskus Finland

Tel. +358 10 7511 • Fax +358 9 148 1172

Edita Prima Oy

Helsinki 2006

ISSN 1236-7737

ABSTRAKTI

Vuoden 2006 eläkemenoennustekatsauksessa arvioidaan yksityisen sektorin eläkelaitosten (TEL, LEL, MEL, TaEL, YEL ja MYEL) mukaisen toiminnan keskeisiä tunnuslukuja, kuten eläkkeiden lukumääriä ja eläkemenoa sekä niihin vaikuttavia tekijöitä kuluvana vuonna. Julkisen sektorin työeläkkeet on arvioitu kokonaiseläkemenon yhteydessä. Kaikki arvioidut luvut on koottu katsauksen lopussa olevaan liitteeseen.

Maksussa olevien eläkkeiden lukumäärän arvioidaan kasvavan kuluvana vuonna 2,1 prosenttia, saman verran kuin vuonna 2005. Vanhuuseläkkeiden lukumäärä kasvaa noin 3,3 prosenttia (3,6 % vuonna 2005). Varhennetulla vanhuuseläkkeellä arvioidaan vuoden lopussa olevan noin 55 000 henkilöä, noin prosentti edellisvuotta vähemmän. Osa-aikaeläkkeiden lukumäärä laskee edelleen, samoin työttömyyseläkkeiden määrä. Työkyvyttömyyseläkkeiden määrä näyttäisi alkuvuoden toteuman perusteella hieman nousevan. Yksilöllisten varhaiseläkkeiden määrä sen sijaan laskee. Perhe-eläkkeiden kasvu on ollut jo pitkään hidasta, alle prosentin luokkaa.

Yksityisen sektorin eläkemenon arvioidaan kasvavan tänä vuonna noin 5,5 prosenttia (4,6 % vuonna 2005). Koko lakisääteinen eläkemeno puolestaan kasvaa arviolta 4,2 prosenttia (3,6 % vuonna 2005) ja sen osuus bruttokansantuotteesta on 11,2 prosenttia (11,3 % vuonna 2005). Vuoden 2005 eläkelakiuudistuksen myötä eläkkeiden yhteensovituksen poistuttua sekä hieman pidempien työurien ja suurempien karttumien vuoksi erityisesti vanhuuseläkeläisten keskieläkkeet ovat hieman kasvaneet. Vuoden 2006 indeksitarkistukset ovat edellisvuotta suuremmat.

Vuoden 2005 alusta voimaan tulleiden eläkelakimuutosten vaikutukset eläkemenoon tulevat esille pääosin hitaasti ja pitkän ajan kuluessa. Uudistuksen niin ikään työelämään vaikuttavia muutoksia voidaan havaita vain asteittain. Lähinnä kyse on eläkkeelle siirtymisiästä; Työeläkelakiuudistuksen tavoitteena oli myöhentää eläkkeelle siirtymisikää muutamalla vuodella. Eläkkeelle siirrytään nykyisin keskimäärin noin 59-vuotiaana.

ABSTRACT

The 2006 review of pension expenditure forecasts evaluates the main indicators for the activities of the private-sector pension providers (TEL, LEL, MEL, TaEL, YEL and MYEL), such as number of pensions and pension expenditure as well as factors affecting them for the current year. Public-sector earnings-related pensions have been evaluated in connection with the total pension expenditure. All numerical estimates have been gathered in the Appendix at the end of the review.

The number of pensions in payment is estimated to increase in the current year by 2.1 per cent, the same as in 2005. The number of old-age pensions will increase by approximately 3.3 per cent (3.6 per cent in 2005). In the current year about 55,000 are expected to be retired on an early old-age pension, which is approximately one per cent less than the year before. The number of part-time pensions will continue to decrease, as will the number of unemployment pensions. On the basis of the figures for the first few months of the year the number of disability pensions seems to increase slightly. The number of individual early retirement pensions will decrease. The growth in the number of survivors' pensions has been slow for a long time already, less than one per cent.

The private-sector pension expenditure is expected to grow this year by approximately 5.5 per cent (4.6 per cent in 2005). The total statutory pension expenditure will increase by an estimated 4.2 per cent (3.6 per cent in 2005) and its share in GDP will be 11.2 per cent (11.3 per cent in 2005). Through the 2005 pension reform, which abolished the integration of the pensions, as well as slightly longer working careers and higher pension accruals the average pensions especially for recipients of an old-age pension have increased slightly. The index adjustments in 2006 are larger than those of the year before.

The effects of the changes to the pension legislation which entered into force at the beginning of 2005 on the pension expenditure will mainly show slowly and over the long term. Likewise the effects of the changes on work can be observed only gradually. It is mainly a question of the effective retirement age; the aim of the pension reform was to postpone the effective retirement age by a couple of years. Currently people retire on average at the age of approximately 59 years.

SISÄLTÖ

Johdanto	7
1 Työeläkkeiden lukumäärä	8
2 Eläkkeiden indeksitarkistukset	11
3 Maksettavat työeläkkeet	12
4 Vakuutusmaksun taso, maksutulo ja eläkevarat	14
<i>Maksuluokkamallista</i>	14
<i>Laskuperustekorko, vakuutusmaksutulo ja työeläkevarat</i>	16
5 Koko lakisääteinen eläkemeno	17
Lähteet	18
Liitteet	19

Johdanto

Tämän ennustekatsauksen tarkoituksena on luoda silmäys kuluvan vuoden eläkemenotietoihin ja muutamiin muihin tärkeisiin tunnuslukuihin. Ennuste pohjautuu Eläketurvakeskuksen eläketilastoihin. Viimeisimmät käytössä olevat tilastot ovat vuoden 2006 kaksi ensimmäistä neljännesvuosilastoa sekä kuluvan vuoden kuukausitilastot tammi-kesäkuulta. Ennustetta tehtäessä on verrattu alkuvuoden toteutuneita eläkkeiden lukumääriä ja eläkemenoa suhteessa edellisvuosien vastaaviin tilastoihin ja edellisvuosien toteutuneisiin lukuihin. Lisäksi on otettu huomioon väestökehitys ja taloudellinen kehitys sekä lakimuutokset.

Ennusteen pohjana olevissa tilastoissa eläkkeensaaja on luokiteltu sen yksityisen puolen eläkelain mukaan, jonka piirissä hän viimeksi oli vakuutettuna. Tilastoissa on mukana myös julkisen sektorin maksamat yksityisen puolen eläkkeet. Vuoden 2006 kesäkuun lopun tilastojen mukaan julkisen puolen eläkelaitokset maksoivat yli 21 000 kpl yksityisen puolen eläkkeitä. Maatalouden luopumisjärjestelmien mukaiset eläkkeet eivät ole mukana katsauksen tilastoissa, ellei niitä ole erikseen mainittu. Verrattaessa vuoden 2006 ennustelukuja vuoden 2005 vastaaviin jälkimmäinen vuosi on kirjoitettu sulkuihin.

Vuonna 2005 toteutettiin mittava työeläkelakiuudistus, jota on käsitelty tarkemmin muun muassa Eläketurvakeskuksen vuoden 2005 katsauksissa Eläkemenoennustekatsaus vuodelle 2005 (2005:4) ja Yksityisen sektorin eläketurva vuonna 2005 (2006:3). Vuoden 2006 alusta ei tullut varsinaisesti voimaan mitään uusia työeläkelakimuutoksia. Edellisvuoden eläkeuudistuksen osalta on sen sijaan menossa vielä voimaantulovaihe, jolloin uudet eläkkeet määräytyvät muun muassa eläkelajista ja henkilön iästä riippuen joko vanhojen tai uusien sääntöjen mukaan. Työkyvyttömyyseläkkeet, joiden eläketapahtumahetki on 1.1.2006 tai sen jälkeen, lasketaan uuden lain mukaisina. Ennen vuotta 1947 syntyneillä osa-aikaeläkkeeseen liittyvät laskentasäännöt säilyvät osittain ennen vuotta 2005 voimassa olleiden säännösten mukaisina. Työttömyyseläke voidaan myöntää ennen vuotta 1950 syntyneille. Työeläkkeitä lasketaan tietyissä tapauksissa vanhoilla säännöillä vuoteen 2011 asti.

Vuoden 2005 työeläkelakiuudistuksella luotiin edellytykset yksityisalojen työeläkelakien yhdistämiselle ja yksinkertaistamiselle. Työntekijäin eläkelaki TEL ja toimialakohtaiset erillislait LEL¹ ja TaEL² koottiin lainsäädännön selkiyttämiseksi yhteen TyEL-laiaksi. Eduskunta hyväksyi lakiehdotuksen keväällä 2006 ja se tulee voimaan vuoden 2007 alusta alkaen. Yrittäjän eläketurvaa koskevan lainsäädännön, YEL:n, rakennetta uudistetaan parhaillaan työntekijän eläkelakia vastaavaksi. Samalla Suomessa asuvat apurahansaajat saatetaan yrittäjän eläkelain mukaisen eläketurvan ja kuntoutuksen piiriin. Maatalousyrittäjien eläkelakia MYEL:ä uudistetaan rakenteellisesti myös ja näiden molempien lakien on tarkoitus tulla voimaan niin ikään vuoden 2007 alusta. Sosiaali- ja terveysministeriössä selvitetään lakisääteisen työeläkejärjestelmän kilpailuolosuhteet tämän vuoden loppuun mennessä. Maksuihin ja sijoitustoimintaan liittyviä uusia ja vireillä olevia muutoksia valotetaan hieman katsauksen maksuista kertovassa luvussa.

¹ Lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelaki.

² Taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmiin kuuluvien työntekijäin eläkelaki.

1 Työeläkkeiden lukumäärä

Yksityisen puolen eläkelakien mukaisia eläkkeitä on maksussa vuoden 2006 lopussa arviolta 1 249 900 (1 223 700). Näistä perhe-eläkkeitä on noin 234 500 (232 900) ja niitä tulee saamaan noin 244 000 (242 000) leskeä ja lasta. Arviot yksityisen sektorin työeläkkeiden lukumäärästä on esitetty taulukossa 1. Kaikkiaan yksityisen sektorin eläkkeiden lukumäärä näyttäisi kasvavan 2,1 prosenttia, saman verran kuin edellisellä vuonna. Rekisteröityä lisäeläkettä maksettiin vuoden 2006 kesäkuun lopun tilastojen mukaan lähes 82 000 eläkkeessä.

Taulukko 1. Eläkkeiden lukumäärä viimeisen yksityisen sektorin eläkelain mukaan 31.12.2006.

Eläkelaji	TEL	LEL	TaEL	MEL	YEL	MYEL	Yhteensä
Vanhuuseläke	458 000	79 500	3 600	5 100	60 000	140 000	746 200
Työkyvyttömyyseläke	131 500	35 000	2 900	1 900	16 500	13 500	201 300
Työttömyyseläke	39 800	6 600	1 300	120	1 040	1 250	50 110
Osa-aikaeläke	13 200	200	-	120	3 900	350	17 770
Perhe-eläke	119 600	38 900	580	1 600	24 800	49 000	234 480
Yhteensä	762 100	160 200	8 380	8 840	106 240	204 100	1 249 860

Vanhuuseläkkeiden lukumäärän arvioidaan kasvavan noin 3,3 prosenttia (3,6 %). Vanhuuseläkkeeseen oikeutettuja on edelleen aiempia vuosia enemmän, johtuen siitä, että vuonna 2005 vanhuuseläkeoikeuden piiriin tuli eläkeudistuksen myötä kerralla kolme uutta ikäluokkaa. Joustavaa vanhuuseläkeoikeutta käytti työssä käyvistä 63–64-vuotiaista viime vuonna kuitenkin vain neljännes. Osa vuosina 1940–1942 syntyneistä ikäluokista on työelämän piirissä edelleen ja heidän voidaan olettaa siirtyvän eläkkeelle enimmäkseen tänä tai ensi vuonna. Eläkeikään tulevat ikäluokat ovat myös menneitä vuosia suuremmat. Toisaalta joustavaan eläkeikään oikeutettujen ikäluokkien koot vaihtelevat lähivuosina huomattavastikin, mikä osaltaan selittää kasvuprosenttien vaihtelua. Erityisen suuria ikäluokkia ovat vuosina 1941 ja 1940-luvun loppupuoliskolla syntyneet.

Joustavan eläkeiän voimaantulo vaikeuttaa alkavien eläkkeiden määrän arviointia. Työelämässä mukana olevista joustavaan eläkeikään oikeutetuista ei ole vielä täysin kattavaa arviota. Onkin todennäköistä, että viime vuonna eläkkeelle siirtymistään lykänneet näkyvät piikkinä eläkkeiden lukumäärän kasvussa lähivuosina. Siinä tapauksessa voidaan todeta keskimääräisen eläkkeellesiirtymisiän ainakin hieman nousseen. Työssä pysymistä kannustanee eniten suurempi eläkekattuma 63 vuoden iän täyttämisen jälkeen. Eläkettä karttuu silloin 4,5 prosenttia, kun nuorempana eläkettä karttuu 1,9 (53–62-vuotiailla) ja 1,5 prosenttia (18–52-vuotiailla). Suhteellisen hyvä työllisyystilanne on lisäksi edistänyt työssä pidempään jatkamisen tavoitetta.

Eläkkeelle nykyistä keskimääräistä 59 vuoden ikää myöhemmin siirtyvien määrä selviää vasta hitaasti ajan myötä. Vain vuoden voimassaolon perusteella on vielä ennenaikaista arvioida uuden työeläkelain onnistumista. Työeläkevakuuttajat TELAn kyselytutkimuksen mukaan kuitenkin jopa puolet vielä työelämässä mukana olevista vuosina 1940–1942 syntyneistä kyseiseen kyselyyn osallistuneista aikoo jatkaa työelämässä 65 vuoden ikään asti ja

jotkut jopa 68-vuotiaaksi. Työhyvinvoinnilla ja surperkarttumalla on tutkimuksen (Pelkonen 2006) mukaan suuri merkitys työssä pidempään jatkamisen suunnitelmissa. Todettakoon, että kyseessä on kuitenkin valikoitunut pieni joukko työntekijöitä, jotka ovat pysyneet työkykyisinä ja olleet jo työssä huomattavasti keskimääräistä pidempään eli 63–65-vuoden ikään asti. Myös muissa eläkkeelle siirtymisaikaehta koskevissa tutkimuksissa valikoituminen näkyy niin, että kiinnostusta työssä jatkamiseen on sitä enemmän mitä lähempänä vanhuuseläkeikä on. Kun on tutkittu 45–64-vuotiaan palkansaajaväestön eläkeaikeita, kiinnostusta työssä jatkamiseen 63 vuoden jälkeen on noin joka neljännellä palkansaajalla. Miehiä pitkä työurat kiinnostavat jonkin verran enemmän kuin naisia (Forma, Tuominen, Tuominen ja Väänänen-Tomppo 2006). Edellytyksenä työurien pitenemiselle ja eläkkeelle siirtymisen myöhentymiselle on luonnollisesti hyvä talous- ja työllisyyskehitys.

Varhennettuina alkaneiden vanhuuseläkkeiden määrä on tämän vuoden päättyessä arviolta noin 55 000 (55 580). Varhennetulle vanhuuseläkkeelle jäi jo vuonna 2005 yli puolet vähemmän kuin edellisvuonna. Tämä oli odotettavaa joustavan eläkelain voimaantulon myötä. Varhennetulle vanhuuseläkkeelle voi nykyisin mukaan jäädä 62-vuotiaana. Ikärajan nostaminen ei näy vielä voimassaolevien varhennettujen vanhuuseläkkeiden lukumäärätilastoissa, sillä nämä varhennetut vanhuuseläkkeet muuttuvat vanhuuseläkkeiksi vasta 65 vuoden iässä.

Työkyvyttömyyseläkkeiden lukumäärän yhden prosentin nousu selittyy kuntoutustukien määrän kasvamisella. Niiden määrä on ollut noususuuntainen vuoden 2004 jälkeen, jolloin ammatillisesta kuntoutuksesta tuli työntekijän oikeus. Työntekijällä on oikeus saada työkyvyttömyyden estämiseksi tai työ- ja ansiokyvyn parantamiseksi ammatillista kuntoutusta. Edellytyksenä on, että ilman ammatillista kuntoutusta sairaus todennäköisesti johtaisi työkyvyttömyyteen ja että kuntoutuksen tukeminen on tarkoituksenmukaista. Yksilöllisten varhaiseläkkeiden määrä sen sijaan pienenee koko ajan, koska vuoden 1943 jälkeen syntyneillä ei ole siihen oikeutta.

Työttömyyseläkkeitä arvioidaan vuoden lopussa olevan voimassa hieman vähemmän kuin vuonna 2005. Vuoden 2006 ensimmäisellä puolivuotiskaudella on työttömyyseläkkeitä myönnetty jonkin verran enemmän kuin edellisvuonna vastaavana aikana, mutta toisaalta työttömyyseläkkeitä on päättynyt suhteessa vielä enemmän. Ikääntyneiden työllisyystilanne on parantunut ja toisaalta joustava eläkeikä tuo halukkaille vanhuuseläkkeelle siirtymismahdollisuuden esimerkiksi yrityksen supistamisvaiheessa. Työttömyyseläke poistuu eläkelakiuudistuksen myötä asteittain ja työttömyysturvan lisäpäiväoikeus muuttuu koskemaan 59–65-vuotiaita. Työttömyyseläkeputken alkupää myöhentyy kahdella vuodella 57 vuoden ikään. Uudet työttömyyspäivärahasäännökset koskevat vuonna 1950 ja sen jälkeen syntyneitä. Nämä muutokset näkyvät myöhemmin vuosien myötä myös työttömyyseläkkeiden vähenemisenä. Tänä vuonna työttömyyseläkkeiden määrä vähenee edellisvuoteen verrattuna vain noin prosentin.

Osa-aikaeläkkeiden määrän arvioidaan laskevan noin kuudella prosentilla vuoteen 2005 verrattuna. Osa-aikaeläkeläisten määrä laski huomattavasti jo vuonna 2005, yli kymmenen prosenttia. Varhennetulle vanhuuseläkkeelle siirtymismahdollisuuden myöhentyminen näkyy alkuvuoden tilastoissa osa-aikaeläkkeiden suosimisen kasvuna nimenomaan 58–61-vuotiai-

den ikäluokassa. Näitä vanhemmissa ikäluokissa – suuremmissa – tilanne on hienoisesti päinvastainen eli joustava eläkeikä mahdollistaa siirtymisen suoraan vanhuuseläkkeelle. Osa-aikaeläke mahdollistaa monelle jouhevan siirtymisen vanhuuseläkkeelle. Toisaalta moni osa-aikaeläkeläinen on saattanut palata takaisin kokoaikatyöhön koettuaan sukkuloinnin työn ja eläkeajan välillä olevan vaikea toteuttaa. Päättyneiden osa-aikaeläkkeiden suuri määrä laskee osa-aikaeläkkeiden kokonaismäärää.

Perhe-eläkkeiden lukumäärä kasvaa vuositasolla vain alle prosentin. Lasteneläkkeiden määrä vähenee nuorempien ikäluokkien pientymisen takia. Yhä useammalla leskeksi jäävällä on myös oma työeläke turvanaan, jolloin eläkesovitus saattaa pienentää leskeneläkettä. Leskeneläkeleikkaukset vähentävät luonnollisesti maksettavien eläkkeiden määrää.

Työeläkelakiuudistuksen arvioidaan vähentävän varhaista eläkkeelle jäämistä ja nostavan keskimääräistä eläkkeelle siirtymisikää. Tämä näkynee erityisesti varhennettujen vanhuuseläkkeiden lukumäärien vähenemisenä. Työssäviihtyvyystekijöiden tarkastelu on ollut viime aikoina suuresti keskustelun aiheena ja se tuottanee uudistuksia työpaikoilla ja parantaa kaikkien ikäluokkien työllisyyttä ja työssä mahdollisimman pitkään jatkamista. Hyvä työkyky on hyvinvoinnin ja työllisyyden perusta ja sen on puolestaan todettu riippuvan työelämän asenteista ja käytännöistä. Hyvä työ turvaa väestön työkykyä kuvaavan tutkimuksen (Gould, Ilmarinen, Järvisalo ja Koskinen 2006) mukaan työkyvyn säilymisen myös ikääntyvillä työntekijöillä.

2 Eläkkeiden indeksitarkistukset

Kaikki maksussa olevat työ- ja ansioeläkkeet tarkistetaan nykyisin työeläkeindeksillä. Ansioiden muutoksen vaikutus työeläkeindeksiin on 20 prosenttia ja hintojen muutoksen 80 prosenttia. Kuluttajahintojen muutos jäi vuonna 2004 hyvin matalaksi, muun muassa alkoholi-juomien verotukseen tehtyjen muutosten vuoksi. Tämä heijastui vuoden 2005 työeläkeindeksiin. Eläkkeitä korotettiin silloin vain 0,9 prosentilla. Vuonna 2006 työeläkeindeksin arvo on 2 081 (2 047) ja eläkkeitä korotettiin siten 1,7 prosenttia.

Työaikaisten ansioiden, yrittäjätulojen ja työeläkelaeissa säädettyjen rahamäärien sekä vapaakirjojen tarkistamiseen on käytetty vuodesta 2005 alkaen niin sanottua palkkakerrointa. Palkkakertoimeen vaikuttaa ansioiden muutos 80 prosenttia ja hintojen muutos 20 prosenttia. Vuonna 2006 palkkakerroin on 1,063 (1,028), muutosprosentti 3,4. Kun eläke laskeetaan ennen vuotta 2005 voimassa olleiden säännöksiin, käytetään TEL-puoliväli-indeksiä. Puoliväli-indeksin arvo vuonna 2006 on 2 246 (2 191), muutosprosentti 2,5. Puoliväli-indeksi poistuu käytöstä kokonaan vuonna 2012.

Vuoden 2005 työeläkelakiuudistuksessa on sovittu työkyvyttömyyseläkkeiden kertakorotuksesta, jolloin alle 50-vuotiaana työkyvyttömäksi tulleen työkyvyttömyyseläkettä korotetaan kertakorotuksella eläkkeen jatkuttua yhtäjaksoisesti viisi vuotta. Ensimmäisen kerran tämä korotus maksetaan vuonna 2010 niille työkykynsä alle 50-vuotiaana menettäneille, joiden työkyvyttömyyseläke on alkanut vuonna 2004 tai aiemmin. Kertakorotus voi vuotuisten indeksitarkistusten lisäksi olla suurimmillaan 21 prosenttia eläkkeensaajan iästä riippuen.

Kansaneläkeindeksi määräytyy elinkustannusindeksin perusteella. Kansaneläkelaitos on vahvistanut vuoden 2006 kansaneläkeindeksin pisteluvuksi 1 377 (1 362), jonka perusteella kansaneläkkeitä tarkistettiin vuoden 2006 alusta 1,1 prosenttia.

3 Maksettavat työeläkkeet

Yksityisen sektorin työeläkkeinä maksetaan vuonna 2006 arviolta 9 200 miljoonaa euroa (8 715,4 milj. euroa). Rekisteröidyn lisäturvan osuus tästä on noin 192 miljoonaa euroa (189,2 milj. euroa). Yksityisen sektorin työeläkemenoarvio eläkelajeittain vuonna 2006 on koottu taulukkoon 2. Eläkemenon arvioidaan kasvavan 5,6 prosenttia (4,6 %) edellisvuoteen verrattuna.

Taulukko 2. Maksettavat työeläkkeet viimeisen yksityisen sektorin työeläkelain mukaan vuonna 2006, milj. euroa.

Eläkelaji	TEL	LEL	TaEL	MEL	YEL	MYEL	Yhteensä
Vanhuuseläke	4 340,0	440,0	15,0	70,0	520,0	470,0	5 855,0
Työkyvyttömyyseläke	1 170,0	190,0	10,0	20,0	140,0	70,0	1 600,0
Työttömyyseläke	440,0	60,0	8,0	1,5	9,0	9,0	527,5
Osa-aikaeläke	100,0	1,0	-	1,0	28,0	1,6	131,6
Perhe-eläke	600,0	105,0	1,0	11,0	98,0	80,0	895,0
Yhteensä	6 650,0	796,0	34,0	103,5	795,0	630,6	9 009,1
Lisäturva	183,0	0,5	-	-	7,5	0,5	191,5
Yhteensä	6 833,0	796,5	34,0	103,5	802,5	631,1	9 200,6

Eläkkeelle siirtyvien ikäluokkien suuruus vaikuttaa väistämättä eläkemenon kasvuvauhtiin. Eläkemeno voi kasvaa jossain määrin nopeamminkin, sillä uudet alkavat eläkkeet ovat suurempia kuin poistuvat vanhat eläkkeet. Eläkemenon kasvua lisää myös varhennettuina alkaneiden eläkkeiden lukumäärän suoranainen väheneminen. Varhennettuna vanhuuseläkkeen sijaan valittu muu työeläke alkaa vuosi tai pari myöhemmin ja on siten myös varhennettua vanhuuseläkettä suurempi.

Tänä vuonna työeläkkeitä korotettiin edellisvuoden tasosta 1,7 prosenttia. Indeksitarkistukset ovat paria edellisvuotta korkeammat. Eläkkeiden volyymikasvu yhdessä indeksikorotusten kanssa nostavat eläkemenoa tänä vuonna vajaat neljä prosenttia. Jo vuonna 2005 oli huomattavissa alkaneiden vanhuuseläkkeiden hieman korkeampi taso aiempiin vuosiin nähden. Tähän vaikutti erityisesti eläkeuudistuksessa poistettu työeläkkeiden yhteensovitus. Työurat pidentyvät pikku hiljaa ja pidempään työskentely voi tuottaa luonnollisesti suuremman eläkkeen. Varhennettuina alkaneiden eli samalla karttumaltaan pienempien vanhuuseläkkeiden määrä on pienentynyt huomattavasti. Uusien eläkkeiden korkeampi taso poistuvien eläkkeiden tasoon verrattuna aiheuttaa siis loput kasvusta.

Varsinaisen vanhuuseläkemenon ennustettavuus on nyt entistä haasteellisempaa joustavan eläkeiän vuoksi, koska eläkkeelle siirtyvien joukko ei ole iältään enää niin suoraan rajattu kuin aiemmin. Joustava eläkeikä ja yhteensovituksen poistuminen antavat työssä käyvälle mahdollisuuden hankkia entistä isompi eläke. Eläke alkaa karttua jo 18-vuotiaana entisen 23 ikävuoden sijaan. Eläkettä karttuu jatkossa myös eräiltä palkattomilta ajoilta, kuten ansiosidonnaisilta työttömyys-, kuntoutus- ja koulutusetuusajoilta, joista eläkettä on karttunut ennenkin työeläkelisän muodossa sekä lisäksi vanhempainpäiväraha-, kotihoidontuki- ja sai-

rauspäiväraha-ajoilta sekä suoritetusta tutkinnosta. Nämä karttumat näkyvät eläkemenossa vasta pitkän ajan kuluttua. Elinaikakerroin alkaa vaikuttaa pienentävästi vuonna 2010 ja sen jälkeen alkaviin eläkkeisiin, mutta eliniän pidentymisen aiheuttama pienennys eläkkeeseen voi johtaa siihen, että työskennellään pidempään.

Työkyvyttömyyseläkkeiden määrä voi nousta hieman vuonna 2006, mutta vastaava eläkemienokasvu on kuitenkin suhteessa arviolta pienempi. Tämä johtuu siitä, että työkyvyttömyyseläkkeinä myönnetään paljon myös kuntoutustukia ja nämä ovat täysitehoisinakin keskimäärin hieman toistaiseksi myönnettyjä työkyvyttömyyseläkkeitä pienempiä. Ammatillisen kuntoutuksen toivotaan vähentävän tai ainakin myöhentävän työkyvyttömyyseläkkeelle hakeutumista ja pidentävän näin työssäoloaika. Yksilöllisten varhaiseläkkeiden määrä on romahtanut lakimuutoksen myötä ja ne puolestaan ovat yleensä olleet keskimäärin tavallista työkyvyttömyyseläkettä huomattavasti suuremmat. Vuonna 1943 syntyneet on viimeinen yksilöllisen varhaiseläkeoikeuden piiriin kuuluva ikäluokka.

Työttömyyseläkkeiden määrä ja siten myös työttömyyseläkemeno laskee tänä vuonna hieman edellisvuotisesta. Tilastojen mukaan työttömyyseläkkeiden määrä on poikkeuksellisesti laskenut viime vuonna muutamaaan edellisvuoteen verrattuna. Eläkelajina työttömyyseläke poistuu eläkelakiuudistuksessa 2005 sovitulla tavalla niin, että työttömyyseläkeoikeus on enää vain vuonna 1949 ja sitä ennen syntyneillä. Eläkelakimuutos näkyy tältä osin eläkkeiden lukumäärissä ja eläkemenossa vasta pitkän ajan kuluessa.

Osa-aikaeläkeläisten määrä voi tänä vuonna pudota hieman edellisvuoteen verrattuna. Osa-aikaeläkkeet ovat ehkä jossain määrin korvanneet eläkelakimuutosten jälkeen aiempaa suuremmalle joukolle mahdolliset varhennetut vanhuuseläkkeet. Erityisesti 58–60 vuotta täyttäneet käyttävät tätä oikeutta hyväksi. Toisaalta osa-aikatyöstä voi tilanteen mukaan myös palata takaisin kokoaikatyöhön. Osa-aikaeläkemenon arvioidaan laskevan vajaa viisi prosenttia.

Perhe-eläkemeno kasvaa arviolta noin kaksi prosenttia. Perhe-eläkkeiden määrä on pitkään kasvanut alle prosentin vuosivauhtia. Perhe-eläkkeiden määrä on pienentynyt ja mahdollisia lapseneläkkeitäkin maksetaan siten vähemmän. Useimmiten molemmat perheen huoltajista työskentelevät ja ansaitsevat omaa eläkettä. Avoliitot eivät luo oikeutta leskeneläkkeeseen.

4 Vakuutusmaksun taso, maksutulo ja eläkevarat

Keskimääräisen TEL-vakuutusmaksun taso pysyi tänä vuonna ennallaan. Maksuun tehtiin kuitenkin tilapäinen alennus, jolla puretaan aiempien vuosien työkyvyttömyysmaksuista muodostunutta ylijäämää. Palkansaajien, yrittäjien ja joidenkin työnantajien työeläkemaksut siis alenevat tilapäisesti vuonna 2006. Työkyvyttömyyseläkemeno tasoittamiseen tarkoitettu tasoitusvastuu on kasvanut lähelle määriteltyä ylärajaansa työkyvyttömyyseläkkeiden arvioitua pienemmän alkavuuden takia. Tasoitusvastuun määrä vaihtelee vuodesta toiseen työkyvyttömyyseläkeliikkeen yli- tai alijäämän mukaan. Tilapäisen alennuksen suuruus on pien-työnantajilla (alle 50 työntekijää) 0,6 prosenttia palkoista. Tilapäinen alennus ei koske vähintään 800 työntekijän yrityksiä.

Työntekijöiden maksuosuudet laskevat TEL-maksuun tehdyn alennuksen myötä eli työntekijöille ohjattiin puolet tilapäisestä maksunalennuksesta (0,3 prosenttiyksikköä palkasta). Vakuutusmaksuprosentit vuosina 2002–2006 on koottu taulukkoon 3.

Taulukko 3. Keskimääräinen vakuutusmaksu prosentteina palkoista tai työtuloista vuosina 2002–2006.

	TEL	LEL	TaEL	MEL	YEL	MYEL	TE*
2002	21,1	21,8	17,3	20,0	19,5	10,5	4,4
2003	21,4	22,2	17,8	21,0	20,1	10,7	4,6
2004	21,4	22,4	18,6	21,0	19,8	10,8	4,6
2005	21,6	22,7	19,6	22,0	20,2	10,8	4,6 ja 5,8
2006	21,0	22,5	20,3	22,0	19,6	10,5	4,3 ja 5,4

TE* on palkansaajan työeläkemaksu, joka sisältyy TEL-, LEL- ja TaEL-maksuun. Vuoden 2005 alusta alkaen otettiin käyttöön eri prosentit alle 53-vuotiaille ja 53 vuotta täyttäneille.

Eläkelaitosten sijoitustoimintasäännöksiin ehdotetaan tehtävän muutoksia, joiden tavoitteena on pienentää maksujen nostamisen painetta tulevina vuosina. Eläkelaitosten sijoitusriskien kantokykyä vahvistettaisiin uudella puskurilla. Se tasaisi osakkeiden arvon heilahtelusta johtuvaa sijoitusriskiä ja antaisi työeläkevakuuttajille mahdollisuuden sijoittaa entistä suuremman määrän eläkevaroista osakkeisiin. Lakiesitys uudistuksesta on annettu ja tarkoitus on saattaa muutokset voimaan vuoden 2007 alusta alkaen.

Vaikka TEL:n keskimääräinen maksu on 21 prosenttia, niin maksu vaihtelee eläkelaitoksittain ja työnantajittain. Suurin tekijä on eläkelaitosten työkyvyttömyyseläkkeiden omavastuut. Työeläkeyhtiöissä työnantajakohtaiseen maksuun vaikuttaa lisäksi työkyvyttömyyseläkkeisiin liittyvä maksuluokka.

Maksuluokkamallista

Vuoden 2006 alusta aiemmin eläkevakuutusyhtiössä suurtyönantajien eläkevakuutusmaksujen määräämiskäytäntönä ollut niin sanottu omavastuutekniikka korvattiin maksuluokkamaksulla. Mitä suuremmasta työnantajasta on kyse, sitä suurempi on ollut työkyvyttömyyseläke-

maksun omavastuuosuus. Yli 800 työntekijän työnantajan työkyvyttömyysmaksu oli täysin omavastuinen eli tällainen työnantaja kustansi indeksikorotuksia lukuun ottamatta täysin omien työntekijöidensä työkyvyttömyyseläkkeet. Eläkevakuutusyhtiöstä vakuutuksen ottaneen suurtyönantajan vakuutusmaksuun sisältyvä työkyvyttömyyskomponentti muodostui aiemmin osittain ikäriippuvasta tariffimaksusta ja osittain omavastuisesta maksusta. Tariffimaksun ja omavastuumaksun suhde riippui myös työnantajan koosta. Suurtyönantajan työkyvyttömyyseläkemaksu muodostuu nyt osittain perustariffimaksusta ja osittain maksuluokkatariffimaksusta. Perus- ja maksuluokkamaksun suhde työnantajan työkyvyttömyyseläkemaksussa riippuu edelleen työnantajan koosta.

Taulukko 4. Maksuluokkamallin riskisuhderajat, maksuluokkakerroin ja keskimääräinen maksu vuonna 2006.

Maksuluokka	Maksuluokan riskisuhderajat	Maksuluokkakerroin	Maksuluokan keskim. maksu, % palkasta
11	vähintään 5	5,5	11,0
10	4,00–4,99	1,5	9,0
9	3,00–3,99	3,5	7,0
8	2,50–2,99	2,75	5,5
7	2,00–2,49	2,25	4,5
6	1,50–1,99	1,75	3,5
5	1,20–1,49	1,35	2,7
4	0,80–1,19	1	2,0
3	0,50–0,79	0,65	1,3
2	0,20–0,49	0,35	0,7
1	alle 0,2	0,1	0,2

Maksuluokkamallin käyttöönoton taustalla on IFRS-tilinpäätöstandardi. Julkisesti noteeratujen yritysten täytyy EU:n alueella tehdä konsernitilinpäätöksensä kansainvälisen kirjanpitostandardin (IFRS) mukaan ja tällöin työnantajien tulisi kirjata työkyvyttömyyseläkkeiden omavastuu niin sanottuna etuus pohjaisena järjestelynä etukäteen velaksi. Tämän vuoksi työkyvyttömyyseläkemaksu muutettiin kokonaisuudessaan enakkoon määräytyväksi tariffimaksuksi eikä työnantajille enää työkyvyttömyyseläkkeiden myöntämisen jälkeen tule lisälaskua tai maksun palautusta. Vuonna 2006 voi yrityksille vielä tulla edellisvuoteen kohdistuvista työkyvyttömyyseläketapauksista vuosilaskentojen perusteella lisämaksua tai palautusta.

Maksun määräytymistä varten yritykset jaetaan maksuluokkiin niiden omien työkyvyttömyyseläketapausten perusteella. Erisuuruisille työkyvyttömyysriskeille määriteltäjä maksuluokkia on 11, joissa kussakin on eritasoinen maksu. Tarkempi määrittely on esitetty taulukossa 4.

Yrityksen maksuluokka määräytyy kahden viimeksi toteutuneen vuoden riskisuhteiden perusteella. Mitä pienempi on yrityksen omien työkyvyttömyyseläketapausten eläkemeno, sitä alempi on sen maksuluokka ja sitä pienempi työkyvyttömyyseläkemaksu. Maksuluokka

määritellään vain suurtyönantajalle ja se tarkistetaan vuosittain. Eläkeyhtiöstä vakuutuksen ottaneen pientyönantajan TEL-vakuutusmaksu on kiinteä prosenttimäärä vakuutettujen palkoista.

Laskuperustekorko, vakuutusmaksutulo ja työeläkevarat

Laskuperustekorko nousi alkuvuodesta 6,0 prosenttiin (4,75 % ajalla 1.1.–30.6.2005 ja 5,5 % ajalla 1.7.–31.12.2005) ja heinäkuun alusta alkaen 6,5 prosenttiin.

Vakuutusmaksutulo (sisältää lisäturvan) on kuluvana vuonna arviolta 9,7 miljardia euroa. Maksutulot työeläkelaitoksittain vuosina 2004–2006 on koottu liitteen taulukkoon 5.

Yksityisen sektorin työeläkevarojen arvioidaan olevan vuoden lopussa reilut 80 miljardia euroa. Työeläkelaitosten vastuovelka vuoden 2006 lopussa on arviolta noin 70 miljardia euroa ja se on silloin lähes kahdeksankertainen verrattuna vuotuisen eläkemenoon. Liitteen taulukossa 6 on ilmoitettu työeläkevarat vuosina 2004 ja 2006. Liitteen taulukossa 7 on kerrottu vastuovelkaluvut vuosilta 2004–2006. Eläkevaroihin sisältyvät vastuvelan lisäksi myös arvostuserot.

5 Koko lakisääteinen eläkemeno

Lakisääteisinä eläkkeinä maksetaan vuonna 2006 kaikkiaan noin 18,5 miljardia euroa (17,7 mrd. euroa). Koko lakisääteisen eläkemenon osuus bruttokansantuotteesta on noin 11,2 prosenttia (11,3 %).

Taulukko 5. Lakisääteinen eläkemeno vuosina 2005–2006, milj. euroa.

	2005	2006
Yksityisen sektorin työeläkkeet	8 715	9 201
Maatalouden erityiseläkkeet	147	142
Julkisen sektorin työeläkkeet	5 538	5 760
Sotilasvamma-, liikennevakuutus- ja tapaturma- vakuutuslain mukaiset eläkkeet	555	570
Kansaneläkkeet	2 761	2 790
Yhteensä	17 717	18 463
Osuus BKT:sta *	11,3	11,2

* Kaikki BKT-osuudet ovat ennakkollisia.

Taulukossa 5 on esitetty vuosien 2005–2006 kokonaiseläkemenot eri eläkejärjestelmien mukaan jaoteltuna. Maatalouden erityiseläkkeet sisältävät luopumis- ja sukupolvenvaihdoseläkkeet sekä luopumiskorvaukset ja -tuet. Julkisen sektorin eläkkeet koostuvat valtion, kuntien, kirkon, Suomen Pankin, Ahvenanmaan maakunnan hallituksen ja Kansaneläkelaitoksen toimihenkilöeläkkeistä.

Kokonaiseläkemeno kasvaa noin 4,2 prosenttia. Kansaneläkkeiden lukumäärä ja osuus kokonaiseläkkeestä vähenee koko ajan, koska yhä useammin kansaneläke myönnetään vähennettynä tai sitä ei makseta työeläkkeen lisäksi lainkaan.

Lähteet

Forma Pauli, Tuominen Eila, Tuominen Kristiina ja Väänänen-Tomppo Irma. 2006. Sukupuoli ja aiottu eläkeikä. Artikkelijulkaisussa Anna-Maija Lehto, Hanna Sutela ja Arto Miettinen (toim). Kaikilla mausteilla. Artikkeleita työolotutkimuksesta. Tutkimuksia 244, Työmarkkinat 2006. Tilastokeskus.

Gould Raija, Ilmarinen Juhani, Järvisalo Jorma ja Koskinen Seppo (toim.). 2006. Työkyvyn ulottuvuudet. Terveys 2000 -tutkimuksen tuloksia. Helsinki: Hakapaino Oy.

Eläkemenoennuste vuodelle 2005. Eläketurvakeskuksen katsauksia 4/2005.

Eläketurvakeskuksen kuukausitilastot, viimeisin julkaistu VI/2006.

Eläketurvakeskuksen neljännesvuositilastot, viimeisin julkaistu II/2006.

Kiviniemi Marja. 2006. Yksityisen sektorin eläketurva vuonna 2005. Eläketurvakeskuksen katsauksia 2006:3.

Pelkonen Janne. 2006. Ikääntyneiden palkansaajien työssä jatkaminen vuoden 2005 eläkeuudistuksen jälkeen ja työeläkejärjestelmää koskevat asenteet. Taulukkoraportti kyselytutkimuksen tuloksista. Työeläkevakuuttajat TELA. Julkistettu toukokuussa 2006.

Tilastoraportti vuoden 2004 kustannustenjakoon. Eläketurvakeskuksen tilastoraportteja 1/2006.

Yksityisen sektorin työsuhdetilastot vuonna 2004. Eläketurvakeskuksen tilastoraportteja 2/2005.

Liitteet

Liite 1. Eläkejärjestelmää koskevia tilastoja ja arvioita.

Ennakkotiedot ja arviot on merkitty *:llä

1.A	Kansantalouden kehitys	2004	2005	2006*
	Työeläkeindeksi ¹⁾	2028	2047	2081
	Työikäisen indeksi	2151	2191	2246
	Palkkakerroin	1,000	1,028	1,063
	Kuluttajahintojen muutos	0,2	0,9	1,5
	Ansiotasoindeksin muutos, %	3,7	3,9	3,0
	BKT käyvin hinnoin, mrd. euroa	151,9	157,4	166,0
	BKT:n volyymin muutos, %	3,5	2,9	3,8
	TEL:n palkkasumman muutos, %	3,8	5,6*	5,1
	Työttömyysaste, % ²⁾	8,8	8,4	8,0
	¹⁾ Vuoteen 2005 asti eläkeikäisen indeksi.			
	²⁾ Vastaa Tilastokeskuksen EU-harmonisoidun työttömyysasteen määrittelyä.			
1.B	Vakuutusteknisiä suureita	2004	2005	2006
	Vakuutusmaksu, %			
	TEL keskimääräinen maksu	21,4	21,6	21,0 ³⁾
	LEL perittävä maksu	22,4	22,7	22,5
	TaEL perittävä maksu	18,6	19,6	20,3
	TEL:n, LEL:n ja TaEL:n maksuprosentteihin sisältyvä työntekijän osuus			
	alle 53-v	4,6	4,6	4,3
	yli 53-v	4,6	5,8	5,4
	MEL	21,0	22,0	22,0
	josta työntekijän osuus	10,5	11,0	11,0
	perittävä YEL keskimäärin	19,8	20,2	19,6
	perittävä MYEL keskimäärin	10,8	10,8	10,5
	perusprosentti YEL/MYEL			
	alle 53-v	21,4	21,4	20,8
	yli 53-v	21,4	22,6	21,9
	Laskuperustekorko, % 1.1 - 30.6.v	4,50	4,75	6,00
	1.7. - 31.12.v	5,00	5,50	6,50
	TEL-vakuutusmaksun osat			
	vanhuuseläke	2,9	3,0	3,0
	työkyvyttömyyseläke	1,3	1,3	2,0
	työttömyyseläke	0,8	0,3	0,0
	tasaus	15,5	16,3	16,1
	hoitokustannus, maksutappio, ETK:n kustannukset	1,1	1,0	1,0
	hyvitys	-0,2	-0,3	-0,5
	Keskimääräinen maksu	21,4	21,6	21,0 ³⁾
	Keskimääräinen maksu, ilman 53-v kor.	21,4	21,4	20,8

³⁾ Vuonna 2006 TEL-maksuun tehtiin tilapäinen 0,6 prosenttiyksikön alennus. Vakuutusmaksuista löytyy lisätietoja sivuilta www.etk.fi.

Liite 2. Lukumäärätietoja.

2.1 Väestörakenne iän mukaan 2003–2005

Lähde: Tilastokeskus

	2004	2005	2006*
0–14-vuotiaat	914 560	906 904	903 826
15–64-vuotiaat	3 491 111	3 507 511	3 506 242
55–59-vuotiaat	412 327	416 888	413 886
60–64-vuotiaat	273 109	297 977	304 122
yli 65-vuotiaat	830 940	841 165	853 575
Kaikki yhteensä	5 236 611	5 255 580	5 263 643

2.2 Aktiivien lukumäärä 31.12.v

Lähde: Yksityisen sektorin työsuhdetilastot vuonna 2004

Eläkeoikeuden piiriin kuuluvat henkilöt. Henkilö voi kuulua samanaikaisesti useamman työeläkelain piiriin.

	2004	2005*	2006*
TEL	1 186 964	1 200 000	1 200 000
LEL	91 454	90 000	90 000
TaEL	57 517	60 000	60 000
MEL	6 146	6 000	6 000
YEL	171 546	175 000	175 000
MYEL	90 803	90 000	85 000
Kaikki	1 600 000	1 600 000	1 600 000

2.3 Eläkkeiden lukumäärät viimeisen yksityisen sektorin eläkelain mukaan 31.12.v

Luvut perustuvat Eläketurvakeskuksen julkaisemiin yksityisen sektorin kuukausi- ja neljännesvuositilastoihin.

	TEL	LEL	TaEL	MEL	YEL	MYEL	Kaikki yhteensä
Vanhuuseläkkeet, kaikki							
2004	416 415	74 068	1 858	4 773	55 777	144 437	697 328
2005	437 003	76 923	2 597	4 920	58 712	142 087	722 242
2005 arvio ¹⁾	439 000	77 000	2 500	4 900	58 760	142 700	724 860
2006*	458 000	79 500	3 600	5 100	60 000	140 000	746 200
- joista varhennettu vanhuuseläke							
2004	39 056	2 249	303	291	7 909	5 031	54 839
2005	39 619	2 254	339	321	8 087	4 960	55 580
2005 arvio ¹⁾	40 500	2 300	350	320	8 200	5 000	56 670
2006*	39 000	2 200	370	350	8 200	4 900	55 020
Työkyyttömyyseläkkeet							
2004	127 266	34 310	1 778	2 022	16 484	14 315	196 175
2005	129 453	34 688	2 241	1 997	16 564	13 942	198 885
2005 arvio ¹⁾	128 350	34 500	1 800	2 100	16 600	14 000	197 350
2006*	131 500	35 000	2 900	1 900	16 500	13 500	201 300
- joista YVE							
2004	8 100	878	74	79	1 153	801	11 085
2005	6 506	678	70	61	887	597	8 799
2005 arvio ¹⁾	6 100	580	70	60	860	530	8 200
2006*	5 000	480	60	50	650	400	6 640
Työttömyyseläkkeet							
2004	41 093	7 161	857	94	1 056	1 597	51 858
2005	40 165	6 842	1 078	105	1 043	1 420	50 653
2005 arvio ¹⁾	39 000	6 700	1 000	90	1 100	1 400	49 290
2006*	39 800	6 600	1 300	120	1 040	1 250	50 110
Osa-aikaeläkkeet							
2004	16 601	287		146	4 376	355	21 765
2005	14 255	236		131	4 015	359	18 996
2005 arvio ¹⁾	14 000	270		150	4 000	370	18 790
2006*	13 200	200		120	3 900	350	17 770
Perhe-eläkkeet							
2004	115 195	39 227	366	1 562	24 586	50 137	231 073
2005	117 258	39 136	458	1 595	24 901	49 572	232 920
2005 arvio ¹⁾	117 200	39 000	480	1 580	25 000	50 000	233 260
2006*	119 600	38 900	580	1 600	24 800	49 000	234 480
Yhteensä							
2004	716 570	155 053	4 859	8 597	102 279	210 841	1 198 199
2005	738 134	157 825	6 374	8 748	105 235	207 380	1 223 696
2005 arvio ¹⁾	737 550	157 470	5 780	8 820	105 460	208 470	1 223 550
2006*	762 100	160 200	8 380	8 840	106 240	204 100	1 249 860

TaEL:ssa ei ole osa-aikaeläkettä.

¹⁾ Eläkemennoennustekatsauksen 2005 (Eläketurvakeskuksen katsauksia 4/2005) arvio.

Liite 3. Työansiot.

Vuoden 2004 luvut ovat virallisia tilastotietoja (Tilastotietoja työeläkelaitosten TEL-, LEL, TaEL- ja MEL-toiminnasta 2004). Vuoden 2005 ja 2006 arviot Eläketurvakeskuksen lyhyen aikavälin maksutasoennusteesta ja YEL-ennusteesta sekä eläkelaitoksilta.

3.1 Palkkasummat (Milj. €/v)

	2004		2005*		2006*	
		kasvu%		kasvu%		kasvu%
TEL	35 521	4,1	37 510	5,6	39 442	5,1
LEL	2 325	8,7	2 407	3,6	2 504	4,0
TaEL	501	11,2	549	9,5	574	5,0
MEL	289	16,7	312	7,9	293	0,0
Yhteensä	38 636	-0,9	40 778	5,6	42 813	5,0

3.2 Työtulot (Milj. €/v)

	2004	2005*	2006*
YEL ¹⁾	2 801	2 942	3 097
MYEL	1 241	1 261	1 258

¹⁾ YEL:n työtuloissa on huomioitu aika, kuinka kauan yrittäjä on ollut vakuutettuna vuoden aikana.

Liite 4. Maksetut eläkkeet viimeisen yksityisen sektorin eläkelain mukaan rekisteritietojen perusteella (Milj. €/v).

Luvut perustuvat Eläketurvakeskuksen julkaisemiin yksityisen sektorin kuukausi- ja neljännesvuositilastoihin.

	TEL	LEL	TaEL	MEL	YEL	MYEL	Perusturva yhteensä	Lisäturva	Kaikki yhteensä
Vanhuuseläkkeet									
2004	3 644,6	387,8	7,3	59,2	431,7	435,6	4 966,3	140,5	5 106,8
2005	3 979,7	413,5	10,6	63,7	475,3	453,8	5 396,6	142,7	5 539,3
2005 arvio ¹⁾	3 960,0	410,0	9,0	65,0	470,0	460,0	5 374,0	142,0	5 516,0
2006*	4 340,0	440,0	15,0	70,0	520,0	470,0	5 855,0	145,0	6 000,0
- joista varhennettu vanhuuseläke									
2004	396,0	7,0	1,6	3,2	65,0	13,6	486,4	17,6	504,0
2005	419,1	7,2	1,8	4,0	68,5	13,6	514,2	18,0	532,2
2005 arvio ¹⁾	370,0	6,0	1,4	3,0	60,0	12,0	452,4	15,0	467,4
2006*	430,0	7,5	2,0	4,0	71,0	14,0	528,5	18,5	547,0
Työkyvyttömyyseläkkeet									
2004	1 158,8	192,8	6,2	22,7	143,5	75,4	1 599,5	8,5	1 608,0
2005	1 153,5	192,0	7,9	22,7	142,1	73,6	1 591,8	8,0	1 599,8
2005 arvio ¹⁾	1 170,0	195,0	8,0	23,0	145,0	75,0	1 616,0	7,8	1 623,8
2006*	1 170,0	190,0	10,0	20,0	140,0	70,0	1 600,0	7,7	1 607,7
- joista yksilölliset varhaiseläkkeet									
2004	116,2	8,5	0,4	1,5	13,8	5,8	146,1	1,3	147,4
2005	89,3	5,9	0,4	1,2	10,2	3,8	110,7	1,1	111,8
2005 arvio ¹⁾	90,0	6,0	0,4	1,3	10,5	3,8	112,0	1,3	113,3
2006*	70,0	5,0	0,4	1,0	8,0	3,0	87,4	1,0	88,4
Työttömyyseläkkeet									
2004	474,3	65,0	5,4	1,4	8,8	11,6	566,5	4,3	570,8
2005	443,8	58,8	6,5	1,4	8,7	9,9	529,2	4,0	533,2
2005 arvio ¹⁾	450,0	60,0	7,0	1,4	9,0	10,0	537,4	4,1	541,5
2006*	440,0	60,0	8,0	1,5	9,0	9,0	527,5	3,8	531,4
Osa-aikaeläkkeet									
2004	123,7	1,7		1,7	30,4	1,6	159,1	0,0	159,1
2005	105,6	1,4		1,4	28,1	1,6	138,1	0,0	138,1
2005 arvio ¹⁾	110,0	1,7		1,4	28,0	1,6	142,7	0,0	142,7
2006*	100,0	1,0		1,0	28,0	1,6	131,6	0,0	131,6
Perhe-eläkkeet									
2004	566,5	103,0	0,8	10,6	93,9	76,1	851,0	34,3	885,3
2005	582,1	104,4	0,9	10,7	95,4	77,1	870,5	34,5	905,0
2005 arvio ¹⁾	585,0	104,0	1,0	11,0	95,0	77,0	873,0	33,9	906,9
2006*	600,0	105,0	1,0	11,0	98,0	80,0	895,0	35,0	930,0
Yhteensä									
2004	5 967,9	750,3	19,7	95,6	708,4	600,4	8 142,3	187,7	8 330,0
2005	6 264,7	770,1	25,9	99,9	749,6	616,0	8 526,2	189,2	8 715,4
2005 arvio ¹⁾	6 275,0	770,7	25,0	101,8	747,0	623,6	8 543,1	187,8	8 730,9
2006*	6 650,0	796,0	34,0	103,5	795,0	630,6	9 009,1	191,5	9 200,6

TaEL:ssa ei ole osa-aikaeläkettä.

¹⁾ Eläkemenonennustekatsauksen 2005 (4/2005) arvio.

Liite 5. Maksutulot (Milj. €/v).

Vuoden 2004 luvut on saatu tilinpäätöstiedoista, vuosien 2005 ja 2006 arviot Eläketurvakeskuksen lyhyenaikavälin ennusteesta, YEL-ennusteesta sekä eläkelaitoksilta.

	TEL	LEL	TaeL	MEL	YEL	MYEL	Yhteensä
Perusturva							
2004	7 390,0	523,0	113,0	51,0	559,0	135,0	8 771,0
2005*	8 106,1	520,0	118,0	55,0	593,2	136,9	9 529,2
2006*	8 282,8	525,8	120,5	56,0	606,4	132,7	9 724,2
Lisäturva							
2004	33,0				2,0		35,0
2005*	28,8				1,4		30,2
2006*	27,3				1,4		28,7
Valtion osuus							
2004				35,0	46,5	391,0	472,5
2005*				36,6	31,9	401,3	469,8
2006*				38,1	59,3	421,4	518,8

Työttömyysvakuutusrahaston vakuutusmaksu määräytymisvuoden tasossa 1.7.v.

	TEL, LEL, TaEL, MEL yhteensä
2004	327
2005*	335
2006*	304

Liite 6. Työeläkevarat 31.12.v (Milj. €/v).

	TEL, LEL, TaEL, MEL, YEL, MYEL yhteensä
2004	64 636
2005	73 515
2006*	82 000

Liite 7. Eläkevastuut (perus- ja lisäturva) 31.12.v (Milj. €/v).

Tilinpäätösvastuut (Lähde: ETK:n tilasto Tilastotietoja työeläkelaitosten toiminnasta ja lyhyen aikavälin ennuste)

	TEL+LEL+ TaEL+MEL	YEL	MYEL	Yhteensä
2004	59 924	143	26	60 093
2005*	64 509	139	30	64 678
2006*	69 782	145	31	69 958

Liite 8. Kaikki lakisäätteiset eläkkeet (Milj. €).

	2004	2005 arvio ¹⁾	2005	2006 *
Yksityisen sektorin työeläkkeet	8 330	8 731	8 715	9 201
Maatalouden erityiseläkkeet	152	144	147	142
Julkisen sektorin työeläkkeet (Sisältää myös valtion ylimääräiset eläkkeet)	5 339	5 520	5 538	5 760
Sotilasvamma-, liikennevakuutus- ja tapaturma- vakuutuslain mukaiset eläkkeet ²⁾	542	517	555	570
Kansaneläkkeet	2 738	2 710	2 761	2 790
Yhteensä	17 101	17 622	17 717	18 463
Osuus BKT:sta, % ²⁾	11,4	11,3	11,3	11,2

¹⁾ Eläkemennoennustekatsauksen 2005 (2005:4) arvio.

²⁾ Kaikki BKT-osuudet ovat ennakkollisia.

Eläketurvakeskuksen ajankohtaiskatsaukset vuonna 2006

1/2006	Yrittäjien lakisääteinen sosiaaliturva Euroopassa
2/2006	Eläke- ja muun sosiaaliturvan kehittäminen – työryhmäkatsaus
3/2006	Yksityisen sektorin eläketurva vuonna 2005
4/2006	Eläkemenoennuste vuodelle 2006

Eläketurvakeskus

00065 ELÄKETURVAKESKUS

Puhelin 010 7511

Faksi (09) 148 1172

Pensionsskyddscentralen

00065 PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Tfn 010 7511

Fax (09) 148 1172

Finnish Centre for Pensions

FI-00065 ELÄKETURVAKESKUS

Finland

Tel. +358 10 7511

Fax +358 9 148 1172

www.etk.fi